kui arstimine nink rohitsemine, — nink sis lät tee Waiwara kerikust mööda õkwa Narwa liina.

Narwa liin saisap mägitse kotuse pääl kaunis suure Narowa jõe kural kaldal. Lõune poolt sissesminejal näütap liin oma kiigenägusambat palget. Haljendawa walli tagast tõuswa werewa katuse üles nink sirutawa säitse ilosat torni taiwa poole, mes mite kiik ei ole keriku torni. Kiigekenamb must torn om Saksa kerikutorn.

Olet sa sillast ülekäünu ahtakesest kiwiwärajast läbi, sis sa saat edimält wana liina, mes Taanimaa kuningas Waldemar **1224**. ajastajal om ehitanu. Arwa nüüd pärra, mitus ajastaiga Narwa liin saisap! Lühikene lai uulits kaldup wärajast allapoole wesiwäraja poole. Se wäraja takan om suur illos sild, kiwist ülestetu, **423** jalga piuta, raud käsipuud mõlembil pool, ja uhke jõgi woolap ja rutap silla al mere poole alla. Kummalgi sillaotsal saiswa paar kuhjalist kiwitulpa. Neide pääle om Wene keele kiri ülespantu, et sild saanu **1829**. ajastajal Würtembergimaa Herzogi Aleksandri walitsuse al ehitetus. Hääd kät uulitse otsal jõe kaldal saisap wana Lossimaja. Tema pääle om kõrge torn säetu, mes pikas Häärmanis kutsutas. Nüüd ildaigu pärametse sõa ajal pruugiti lossimaja laazaretis, kun tohtride arstimise läbi mitu haawatut ärasütewa, ent ka mitu abi es saa, enge surma pidiwa nägema, ehk kül siin tõbitside eest niidabe hoolt kanneti, kui ennege eale wõimalik om, nink neil ütestke tarwidusest puudus es ole. Ehk om ka sinu welitsist mõni siin haigewoote pääl puhkanu! — Tõisel pool jõke, wasta Lossimaja, saisap wana kinniliin, Iwangorod nimi, mes enamb ei saa parandetus, sest et teda waja ei ole. Tema om säitsme hõõriku nink kate neljakandilise torniga ehitetu. Se om nüüd jo **366** ajastaiga, et Suurwürst Iwan Wassiljewits seda

kinniliina ülestegi, nink kui ne wana torni oskas kõnelda, neil oles palju kõnelemist wanast sõast nink wereärawalamisest, haawatuide oigamisest nink ärawäärdjide hõiskamisest. Ent nema ei lausu sõnake. Suur Peterburi postitee lät wanast nink wastsest Iwangorodi liinast keskelt läbi. Wastsen omma suure laazareti, kun tõbitsid sõamehi sütitetas. Üle silla jälle tagasiminnen saame Narwa liina. Liinal om seelãbi wanamoodi nägu, et maja kelbopoolega uulitsa pääle wäljakäüwa nink wana nikerdu tööga ehitetu ussede pääl piibli wärsikese omma lugeda. Om ka sääratsid maiu mitmid, mes tühjalt saiswa, sest et nema kokusadaman omma nink keake ei julgu sisen elada. Usse nink akna omma lauduga kinnilõõdu, nink mõnel ei ole õiget peremeestke enamb, et ta wõla eest om ärawõetu, nink wõlanõudja wõlawõtjaga ammuke jo hawwan hengawa. Liinan om kolm kerikut, üts Saksa-, tõine Soome-kerik, kolmas Wene-kerik. Kui Keiser Peeter I. liina Rootslaste käest oli ärawõitnu, sis es jä meie usu rahwale Narwa liinan ei üteke kerikut pärra, enge rahwas pidi raatusen Jumala orjust pidama. **1726**. ajastajal sai Soome koguduse luba antus, oma wana puukerikut jälle ülessäeda, mes **1704**. ajastajal sõan oli ärahäetetus saanu. Wastne Soomekerik palli **1773**. ajastajal ära nink tema asemel teti wastne kiwikerik üles. Onnis Keisrina Anna and Saksa kogudusele wana Rootsi Toomikerikut jälle tagasi, mes wääga uhkeste maakiwist om tetu nink suurte akentega ehitetu. Kae neid kolm kerikut wäljastpoolt nink sisestpoolt läbi nink pea meelen, mes sa sääl olet nännu. Kül targemba mehe kodun sulle äraseletawa, mes nema neist teedwa nink wanust kirjust omma opnu. Läkem nüüd ka turu pääle raatust kaema, kost kohtusaksa jo omma kodulännu lõunat pidama. Kulutagem **10** tenga wiinaraha raatuse hoitjale, et